

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2185/2019
06.06.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића, Зоране Делибашић, Бисерке Живановић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Бућковић адвокат из ..., против туженог ББ, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Чачку Гж 1222/18 од 25.03.2019. године, у седници већа одржаној 06.06.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против решења садржаног у другом ставу изреке пресуде Вишег суда у Чачку Гж 1222/18 од 25.03.2019. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења садржаног у другом ставу изреке пресуде Вишег суда у Чачку Гж 1222/18 од 25.03.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу П 22/18 од 28.05.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете која је тужиоцу причињена на КП.бр. ../. КО ... у 2014, 2015 и 2016 години плати, и то за 2014 годину износ од 34.482,00 динара, за 2015. годину износ од 29.556,00 динара и за 2016. годину износ од 29.556,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате, а ставом другим изреке је обавезан тужени да тужиоцу накнанди трошкове поступка у износу од 138.380,00 динара са каматом по Закону о затезној камати од дана извршности пресуде па до исплате.

Виши суд у Чачку је, пресудом Гж 1222/18 од 25.03.2019. године, ставом првим изреке одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у ставу првом изреке. Ставом другим изреке је преиначио решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је обавезао туженог да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 76.490,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате, а ставом трећим изреке је одбио захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену – дела којим је преиначено решење о трошковима парничног поступка садржано у првостепеној пресуди, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о изјављеној ревизији одлучује на основу члана 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

Према одредбама члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП), која се на основу члана 420. став 6. ЗПП сходно примењује у поступку поводом ревизије против правоснажног решења донетог у другом степену, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Тужилац је уз ревизију доставио пресуде истог другостепеног суда, донете у истоветним чињенично-правним споровима, којима је на другачији начин одлучено о трошковима поступка. Због тога, по оцени Врховног касационог суда, у овом спору постоји потреба одлучивања о посебној ревизији у циљу уједначавања судске праксе.

Из тог разлога, на основу члана 404. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, у смислу члана 408. у вези са чланом 420. став 6 ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Одлучујући о захтеву тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка, поднетом у складу са чланом 163. став 2. и 3. ЗПП, првостепени суд је применом чланова 150., 153. и 154. истог закона досудио парничне трошкове у које су урачунати и тражени трошкови поступка за обезбеђење доказа – за састав предлога и заступање предлагача на једном одржаном рочишту у том поступку, за судску таксу на понети предлог и издатке за обављена вештачења.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби тужиоца, преиначио првостепено решење о трошковима парничног поступка тако што је смањио досуђени износ трошкова, са образложењем да тужилац нема право на накнаду трошкова за састав предлога за обезбеђење доказа, таксу на предлог и заступање на рочишту у том поступку, јер ти трошкови нису били нужни и оправдани за вођење ове парнице.

По налажењу Врховног касационог суда, другостепен суд је о трошковима поступка одлучио правилном применом одредби чланова 154. и 167. ЗПП.

Наведеним одредбама је прописано да је суд дужан да, приликом одлучивања који ће се трошкови надокнадити странци, узме у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице, ценећи све околности (члан 154.); да трошкове поступка за обезбеђење доказа сноси странка која је поднела предлог за обезбеђење доказа и да их може накнадно остварити као део парничних трошкова, према успеху у парници (члан 167.).

Обезбеђење доказа је правни институт уређен одредбама чланова 284.- 288. ЗПП. Овај правни институт се примењује пре покретања парнице или у току парнице, али само ако постоји оправдана опасност да неки доказ неће моћи да се изведе или да ће његово касније извођење бити знатно отежано. Тужилац је предлог за обезбеђење доказа поднео у посебном ванпарничном поступку пре покретања ове парнице, ради извођења доказа вештачењем - идентификације катастарских парцела тужиоца и утврђења обима и висине штете настале немогућношћу њиховог коришћења у 2015. години због радова које је тужени (противник предлагача) изводио на изградњи ауто-пута.

У конкретном случају, и по налажењу Врховног касационог суда, трошкови поступка обезбеђења доказа нису били неопходни за вођење ове парнице. Наиме, није постојала оправдана опасност да се вештачења ради идентификације парцела у својини тужиоца и утврђења висине материјалне штете неће моћи извести у току парнице или да ће њихово касније извођење бити отежано. Непостојање разлога за обезбеђење доказа предвиђених чланом 284. став 1. ЗПП потврђује и чињеница да, иако је у парничном поступку коришћено вештачење изведено у поступку обезбеђења доказа, стање на лицу места није промењено у време подношења тужбе и трајања парнице у односу на стање из периода поступка обезбеђења доказа. Ту околност је другостепени суд правилно ценио као непостојање оправдане опасности да ће извођење овог доказа бити знатно отежано у парничном поступку, у коме се докази редовно изводе и цене.

Из изложеног следи да је другостепени суд правилно применио одредбу члана 154. ЗПП оцењујући да трошкови поступка обезбеђења доказа нису били потребни ради вођења ове парнице и да су зато неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Тужилац није успео у поступку по ревизији и зато нема право на накнаду трошкова тог поступка, па је применом чл. 153. став 1. и 165. став 1. ЗПП одлучено као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић